

Karner András

Tanár Úr, Isten éltesse!

Életkori kerek évfordulók betöltése nem érdem, állapot – szokás mondani. Ámde az ünneplés mellett alkalom a számvetésre, mérlegkészítésre, hálaadásra. Hálaadás a Teremtőnek az élet valamennyi kacskaringójában kapott gondviselő kegyelemért.

A pesti Piarista Gimnáziumban ötven éve maturált diáktársaimmal ez év (2017) májusában tartottuk fél évszázados érettségi találkozónkat. Egykori tanáraink közül ezt már csak Jelenits atya érte meg, aki a szentmisénket és az azt követő agapét jelenlétével tisztelte meg.

Ő most decemberben tölti be nyolcvanötödik életévét. Tartalmas és változatos pályafutása során – teológus, író-költő, magyar és hittan szakos tanár, piarista szerzetes, tartományfőnök – megmaradt örök humanistának, szelíd mosolyával derűt sugárzó pedagógusnak. A gimiben urazott bennünket, taknyos elsősöket, és felejthetetlen hittanóráit úgy ötvözte irodalmi és filozófiai ismeretek átadásával, hogy észrevétlen kaptunk e tárgyakból egyetemi szintű okítást.

Aztán persze ott voltak a nagyszerű vízitúrák és biciklikirándulások, melyek harmonikusan egészítették ki a szellemi embert a jóleső fizikai erőfeszítésekkel. Egy ilyen emlékezetes iskolai kiránduláson történt. Örök tréfacsináló osztálytársunk elemelte a tanár úr ingét, és húsz forintért eladta egy másik srácnak, akinek persze fogalma sem volt az ing valódi tulajdonosáról. De a tanár úr „vette a lapot”, belement a mókába; kölcsönkérte a saját ingét, majd a vakáció végén az első tanítási órán kivasalva, selyempapírba csomagolva visszaadta. A szellemesnek vélt móka visszahullott a tréfacsináló fejére, és a Jelenits-mítosz egy újabb anekdotával bővült. Hja, pedagógusnak születni kell!

Valamelyik óráján a jó és a rossz határeseit az egzisztencialista Sartre *Az ördög és a Jóisten* című drámáján keresztül próbálta közelíteni. Természetesen megnéztük a darabot a Tháliában, akárcsak Thomas Mann *Mario és a varázslója*, valamint Hochhuth *A helytartóját*. Ma már persze tudjuk, hogy Hochhuthnal a KGB íratta a színdarabot, de a tanár úr Szt. Ágoston és Aquinói Szt. Tamás mellett bedobott minket a kortárs világirodalom mély vizébe is. Olyasféle látszat-ellentmondás volt ez, mint hogy a piaristáknál követelték meg leginkább az orosz nyelv tudását, így rendre az egyházi iskola növendékei nyerték az orosz nyelvi országos tanversenyeiket.

Évfolyamunkon a „nagy öregek” mellett kezdő tanárok is akadtak. A tisztelet és a figyelem kivívása különböző módszerekkel folyt. A katonás stílus képviselőinek egy szemöldök-összehúzás, homlokráncolás elegendő volt, míg a diákoknál alig 10-15 évvel idősebb kezdőknek bizony rosszul állt az erőltetett szigorkodás. Jelenits tanár úr óráit már akkortájt is lenyűgöző stílusa, érdekes témaválasztása révén a személyét megillető tisztelet jellemezte.

Ötvenedik érettségi találkozónk szervezése közben egy alkalommal a Diákszövetség irodájába igyekezvén összefutottam vele a rendház kapujában.

Sétálni indult. Tudtam, hogy rengeteg elfoglaltsága miatt szoros a napi időbeosztása, de ott és akkor szerencsém volt. Egy csésze kávéra meghívva, ő maga ajánlkozott, hogy főz egy feketét a rendház közösségi termében, mely mellett elbeszélgethetünk. Irodalmi és köznapi témák felvetése mellett Tanár úr begyakorlott mozdulatokkal tömte meg a főzőt, és üvegpoharat tett a kifolyócsó alá.

A kávé első kibuggyanó cseppjei nyomán fenséges illat töltötte be a helyiséget. A beszélgetésből pedig egy kétnapos esztergomi kirándulás, lelkigyakorlat született a fiúkkal és a csatlakozó feleségekkel egyetemben.

Ellátogattunk a hegytetőre épült Babits-emplékházba, melynek ablakából „kétszarvú dómjával e bölcs bazilika” uralja a tájat. A tornácon a költő haláláig siratta a Duna túlsópartján fekvő elveszett Felvidéket.

Borongós, ködös őszi nap volt. A tanár úr a kertben sétálva, szokott szelíd mosolyával az *Ádáz kutyám* utolsó versszakát recitálta nekünk:

„Óh, bár ahogy te pihensz lábamnál,
bizalommal tudnék én is Annál
Meggihenni, aki velem játszik,
hol apámnak, hol kínszómnak látszik,
égi gazda, bosszú, megbocsátás,
s úgy nem értem, mint te engem, Ádáz!”

Koppány Judit

Prédikációi – irodalmi alkotások

Gyakran hallgatjuk családommal Jelenits atyát, csodáljuk szívből jövő szeretetét és szerénységét, szerzteágazó, nagy tudását. Prédikációi – lelki tartalmukon túl – felérnek egy-egy irodalmi alkotással. Bármikor lehet a segítségét, máskor a véleményét kérni gyakorlati kérdésektől vallási, lelki, gyereknevelési vagy akár esztétikai kérdésekig.

Isten éltesse még sokáig jó erőben, egészségben, mindannyiunk örömére!